

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.468/3
van 10 december 2025

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van regelgeving over de subsidiëring van de uitrusting en apparatuur van de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen, wat betreft de aanpassing van subsidiebedragen’

Op 12 november 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van regelgeving over de subsidiëring van de uitrusting en apparatuur van de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen, wat betreft de aanpassing van subsidiebedragen’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 2 december 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 10 december 2025.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot de vermindering van de subsidies (forfaits toestelfinanciering) voor NMR-scanners, PET-scanners en apparatuur voor radiotherapie, geïnstalleerd in erkende medisch-technische diensten van de ziekenhuizen. Daartoe worden wijzigingen aangebracht in het koninklijk besluit van 25 april 2002 ‘betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen’ (artikel 1 van het ontwerp) en in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juni 2016 ‘betreffende de subsidiëring van de uitrusting en apparatuur van de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen, wat de financiering van de lasten van de voormelde uitrusting en apparatuur betreft’ (artikelen 2 tot 4).

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 januari 2026 (artikel 5).

RECHTSGROND

2. Luidens de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef wordt de rechtsgrond voor het ontwerp gezocht in artikel 105, § 1, van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 ‘op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen’ (hierna: de ziekenhuiswet) en in artikel 6 van het decreet van 2 juni 2006 ‘tot omvorming van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden tot een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, en tot wijziging van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden’.

Wat die eerste bepaling betreft lijken de stellers van het ontwerp uit het oog te hebben verloren dat ze niet dienstig is voor de subsidiëring van de investeringskosten voor de infrastructuur en de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen, aangezien die bepaling binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap enkel toepasselijk is voor revalidatieziekenhuizen.¹

Het ontwerp vindt wel rechtsgrond in artikel 6, tweede lid, van het decreet van 2 juni 2006, dat de Vlaamse Regering machtigt om de regels te bepalen voor het bedrag, de voorwaarden, de toekenning en de vereffening van de financiering van de investeringen in de infrastructuur en de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen.

¹ Zie de artikelen 100, eerste lid, en 105 van de ziekenhuiswet, zoals vervangen bij artikel 86 van het decreet van 6 juli 2018 ‘betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging’.

ALGEMENE OPMERKING

3. De ontworpen regeling houdt een vermindering in van subsidies voor NMR-scanners, PET-scanners en apparatuur voor radiotherapie.

Artikel 23 van de Grondwet bevat een *standstill*-verplichting die eraan in de weg staat dat de bevoegde wetgever het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wetgeving, in aanzienlijke mate vermindert zonder redelijke verantwoording.

In sociaaleconomische aangelegenheden beschikt de bevoegde wetgever over een ruime beoordelingsbevoegdheid om de maatregelen te bepalen die moeten worden genomen om de door hem vastgestelde doelstellingen te bereiken.² De *standstill*-verplichting kan niet zo worden begrepen dat ze elke wetgever, in het raam van zijn bevoegdheden, de verplichting oplegt om niet te raken aan de bij wet bepaalde nadere regels inzake de bescherming van de gezondheid en de geneeskundige bijstand. Zij verbiedt hun om maatregelen aan te nemen die, zonder redelijke verantwoording, een aanzienlijke achteruitgang zouden betekenen van het in artikel 23, derde lid, 2°, van de Grondwet gewaarborgde recht, maar zij ontzegt hun niet de bevoegdheid om te oordelen hoe dat recht op de meest adequate wijze wordt gewaarborgd.³

De gemachtigde verschaftte ter zake de volgende toelichting:

“Gezien de beperkte verlaging van de bedragen van de forfaits toestelfinanciering is dit geen aanzienlijke achteruitgang. De maatregel is proportioneel: zij beperkt zich tot een beperkte verlaging van de subsidiebedragen, zonder afbreuk te doen aan de fundamentele rechten van de betrokkenen. Andere besparingsmaatregelen voor de ziekenhuissector werden onderzocht maar deze maatregel bleek de minst ingrijpende voor de ziekenhuissector en in afgeleide orde de patiënt. Gelet op het beperkte karakter van de vermindering en de onderliggende doelstelling van algemeen belang, is er geen sprake van een aanzienlijke achteruitgang in de zin van artikel 23 van de Grondwet. Het ontwerp schendt de *standstill*-verplichting derhalve niet.”

De subsidies worden verminderd van 200.000 euro naar 175.645,26 euro voor een PET-scanner, van 100.000 euro naar 87.822,63 euro voor een tweede PET-scanner in universitaire ziekenhuizen die dient voor translationeel onderzoek en opleiding, van 114.188,92 euro naar 100.283,71 euro voor een NMR-scanner en van 87.849,03 euro naar 77.151,33 euro voor een apparaat voor radiotherapie. Voorts werden de betrokken subsidies reeds eerder verminderd voor toestellen die werden geïnstalleerd vanaf 2015,⁴ wat mee in aanmerking moet worden genomen voor de beoordeling in het licht van de voormelde *standstill*-verplichting. Daar staat dan weer tegenover dat het aantal toestellen is gestegen, zodat het totale bedrag aan subsidies weliswaar ook daalt, maar slechts in beperkte mate.

² Zie bijvoorbeeld: GwH 20 juli 2023, nr. 112/2023, B.5.2-B.5.4; GwH 7 november 2024, nr. 116/2024, B.39.2-B.39.4.

³ GwH 20 juli 2023, nr. 112/2023, B.5.5; GwH 25 september 2025, nr. 126/2025, B.15.3.

⁴ Zie het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juni 2016, alsook adv.RvS 59.188/VR/3 van 2 mei 2016 over een ontwerp dat heeft geleid tot dat besluit, opmerking 5.

Deze vermindering van subsidies voor de betrokken apparaten heeft mogelijk een weerslag op de werking van de ziekenhuizen en op de geneeskundige zorgen die zij aan hun patiënten aanbieden, maar de Raad van State beschikt niet over het vereiste inzicht om te kunnen uitmaken in welke mate dit leidt tot een achteruitgang van het recht op bescherming van de gezondheid en de geneeskundige bijstand van individuele patiënten die met deze apparaten worden onderzocht en behandeld.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Gelet op hetgeen is uiteengezet in opmerking 2, moet in de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef in het eerste streepje meer specifiek worden verwezen naar artikel 6, *tweede lid*, van het decreet van 2 juni 2006 en moet het tweede streepje worden weggelaten.

Artikel 5

5. Overeenkomstig artikel 5 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op 1 januari 2026. De gemachtigde verklaarde dat het de bedoeling is om het ontworpen besluit nog voor 1 januari 2026 in het Belgisch Staatsblad bekend te maken, maar dat de datum van inwerkingtreding zal worden uitgesteld indien dit niet mogelijk is, zodat er in geen geval terugwerkende kracht wordt verleend aan het te nemen besluit.⁵

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

⁵ Zie ook adv.RvS 59.188/VR/3, opmerking 12.